

Česká republika

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Praha 10, Boloňská 313

Boloňská 313, 109 00 Praha 10 - Horní Měcholupy

Identifikátor školy: 600 040 879

Termín konání komplexní inspekce: 2. - 4. prosince 2002

Čj.:	010 1078/02-1005
Signatura:	ka0aw112

CHARAKTERISTIKA PŘEDŠKOLNÍHO ZAŘÍZENÍ

Předškolní zařízení zřizované Městskou částí Praha 15, Boloňská 478 sdružuje mateřskou školu a školní jídelnu. Původní zařízení bylo v roce 2000 sloučeno s Mateřskou školou Ejpvická, která následně zanikla. Mateřská škola má kapacitu 120 dětí, školní jídelna 120 jídel. Dohoda o stanovení počtu tříd a počtu dětí je pro letošní školní rok stanovena na 75 dětí (3 krát 25), přičemž jedna třída má pouze polodenní provoz. V současné době jsou však zapsány 63 dětí. Všechny třídy jsou věkově smíšené. Celkem šest dětí má odklad povinné školní docházky.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole
- efektivnosti využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu za období roku 2001

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Pedagogický sbor tvoří pět učitelek včetně ředitelky školy. Jedna učitelka pracuje v mateřské škole teprve od začátku školního roku a nesplňuje zatím podmínku odborné a pedagogické způsobilosti. Vzdělání si však doplňuje studiem střední pedagogické školy. Ostatní učitelky mají jak předepsané vzdělání, tak dlouholetou pedagogickou praxi. Všechny pracují na celý pracovní úvazek. Kolektiv, který po sloučení dvou zařízení vznikl, prošel změnami a zatím není po stránce pracovní zcela sjednocený.

Při vedení zaměstnanců se ředitelka školy zaměřila na vytvoření atmosféry důvěry, která byla po spojení dvou škol v roce 2000 a po následném snižování počtu pracovníků narušena. Podařilo se jí situaci zvládnout, avšak zatím na úkor systematické kontrolní činnosti. Při sledování a hodnocení vzdělávací práce učitelek využívá spíše namátkových krátkých vstupů, které neeviduje. Záznamy z hospitací mají sice zobecňují charakter, málo však postihují metodické postupy. Přitom právě v jejich užívání se jednotlivé učitelky liší, takže celkový styl vzdělávací činnosti mateřské školy není jednotný. Rozborová činnost ředitelky během inspekce měla průměrnou úroveň. Péči o nekvalifikovanou učitelku pověřila ředitelka svou zástupkyní. Ta se učitelce věnuje pravidelně formou konzultací i hospitacemi, avšak bez písemné evidence. Obě se tak ke svým postřehům či problémům nemohou vracet.

Pro další vzdělávání vytváří ředitelka výborné podmínky. V loňském školním roce se všechny učitelky zúčastnily jednotlivých akcí či celých cyklů pořádaných Pedagogickým centrem Praha. Podobná účast bude i v letošním školním roce. Tematika vzdělávání koresponduje s potřebami školy a současnými trendy.

Organizace chodu školy je zabezpečena dobře, systém řádů vymezuje úkoly a povinnosti všech členů. Spolupráce s rodiči je neformální, rodiče na požádání ochotně škole pomohou. Sdružení rodičů však není založeno a informace o dětech a práci mateřské školy mají rodiče možnost

sledovat jen z nástěnek v šatně. Třídní ani jiné schůzky s rodiči se nekonají, pouze u příležitosti svátků jsou zváni k posezení a ukázce práce s dětmi. Informace o dítěti jsou podávány na požádání.

Personální podmínky jsou vzhledem ke zjištění v oblasti vedení lidí hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Účelová budova mateřské školy je v provozu od roku 1982. Ředitelka zde úspěšně pokračuje v postupných rekonstrukčních pracích a systematicky celou mateřskou školu modernizuje. Prostorové podmínky poskytují dětem výborné možnosti pro jejich pohybové vyžití. Každá třída má vlastní členité příslušenství, velmi pěkné sociální zařízení a kromě třídy ještě dvě místnosti pro účely her. Nevýhodou je pouze přepažení herny v jedné ze tříd, které se zde vybudovalo pro nyní už nefunkční stálou ložnici. V dřívějších letech byly některé místnosti pronajaty, ale v současné době ředitelka v zájmu dětí ponechala pronájem pouze Klubu důchodců a základní umělecké škole. Uspořádání místností a organizace provozu školy je v souladu s požadavky na bezpečnost a psychohygienu. Na interiéru je patrné cílevědomé úsilí ředitelky o estetiku a efektivní přeměnu prostředí. Nové vytapetování a vymalování jasnými barvami spolu s částečně obměněným novým nábytkem a novou vkusnou dekorací působí svěžím dojmem. Tyto změny dosud nejsou dokončeny v celé mateřské škole, některý původní nábytek je ještě funkční. Také výzdoba výtvarnými pracemi dětí ještě na některých místech chybí. Přílehlá zahrada mateřské školy je prostorná, se vzrostlými stromy, nově vybavená dřevěnými herními prvky. Dobrým nápadem bylo pro děti vybudovat nové hřiště, jehož povrch jim dobře umožňuje využití i v době deštivého počasí.

Vybavení tříd hračkami a hracími koutky se postupně zlepšuje a dosahuje velmi dobré úrovně. V mateřské škole je vybudována centrální knihovna s dostatkem dětské i učitelské literatury, kromě toho mají učitelky na třídách ještě vybrané knihy podle svých konkrétních potřeb. Výhodou je možnost užití klavíru v každé třídě. Nové moderní učební pomůcky se zatím vyskytují v menším měřítku, ale odpovídají potřebám učitelek i dětí. Tělovýchovné zařízení je k dispozici v dostatečném počtu.

Z hlediska hodnocení vybavenosti školy je možné konstatovat, že je funkční a podporuje realizaci programu mateřské školy. To se rovněž projevuje při kontrolních vstupech ředitelky, která sleduje využitelnost pomůcek ve výchovně-vzdělávací práci. Vzhledem k zaměření školy na estetickou výchovu se potřeba vybavenosti nejvíc projevuje v úrovni pomůcek výtvarné a pracovní výchovy. Zpětná vazba se promítá ve spolupráci učitelek a následném plánování výchovně-vzdělávací práce.

Úroveň materiálně-technických podmínek mateřské školy je velmi dobrá.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Plánování a realizaci výchovně-vzdělávacího programu věnuje ředitelka patřičnou pozornost a prostřednictvím poznatků ze vzdělávacích akcí k tomu vede i ostatní učitelky. Po prostudování

Rámcového programu pro předškolní vzdělávání zpracovaly školní vzdělávací program, který tento rok ověřují a který reflektuje cíle i obsahové oblasti Rámcového programu. Je tak plně v souladu s obecnými cíli předškolní pedagogiky. Zaměřuje se na rozvoj estetického vnímání a tvořivosti dětí s důrazem na citový a sociální rozvoj osobnosti dítěte jako individuality.

Povinná dokumentace je vedena v odpovídajícím rozsahu. Přípomínky se týkaly pouze průkaznosti zápisů do Přehledů výchovně-vzdělávací práce. Drobné nedostatky byly v průběhu inspekce odstraněny.

Systém kontroly ředitelky je dílčím způsobem zpracován. Ředitelka si uvědomuje potřebu naplňování výchovně-vzdělávacích cílů a sama je dobře seznámena se specifiky předškolního vzdělávání. Realizaci vzdělávacího programu prosazuje především sociální a emocionální potřeby dětí. Nedostatky ve výchovně-vzdělávací práci učitelek však nejsou vždy jasně definovány a následná analýza výsledků není dostatečně efektivní.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu je v souladu s cíli předškolní výchovy.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Během komplexní inspekce byla sledována vzdělávací práce všech učitelek včetně ředitelky školy. Charakter práce jednotlivých učitelek zatím není jednotný a odvíjí se od dřívějších zkušeností, které si učitelky přinesly z předchozího působení.

Spontánní činnosti

Společným znakem spontánních činností ve všech třídách je snaha o vytvoření dostatečně pestré nabídky hraček a pomůcek a dále taková organizace dopoledního bloku, která dětem umožňuje vracet se ke hře během celého dopoledne. V dalších sledovaných hlediscích se však spontánní činnosti u jednotlivých učitelek lišily. Ve třetí třídě mělo vedení spontánních činností vysokou úroveň. Učitelka i ředitelka poskytovaly dětem volnost ve výběru činnosti i prostoru ke hře, ale zároveň systematicky sledovaly průběh činností a dle potřeby je usměrňovaly, rozvíjely a obohacovaly. Dbaly rovněž na podporu osobnostního rozvoje dětí a pěstovaly ohleduplnost a spolupráci mezi dětmi. Děti si volily hry konstruktivní, ale i námětové a pohybové, část dětí využila nabídku výtvarných činností. Podobný ráz měly i spontánní činnosti vedené jednou z učitelek v první třídě, děti však nedostaly tolik příležitosti k volnému pohybu a také jejich návyky spolupráce nebyly zatím příliš patrné. Druhá učitelka v této třídě se naopak snažila využít spontánní činnosti u nejstarších dětí k rozvoji zrakového vnímání a k rozlišování písmen a hlásek s cílem podpořit jejich přípravu na základní školu. Tyto činnosti však nerespektují žádoucí specifika předškolní výchovy a navíc tak čas určený pro hru ztratil své poslání, protože děti dostaly jen málo příležitosti k volbě vlastní činnosti. Spontánní hry u učitelky bez odborné a pedagogické způsobilosti se vyznačovaly především partnerským, laskavým a vyrovnaným přístupem k dětem a respektováním jejich individualit. Zvláště u dosud nezadaptovaných dětí bylo náročné získat jejich pozornost a uklidnit je. Učitelce se to dařilo zvláště nabídkou výtvarných činností s motivací svátku Mikuláše, kdy se všechny děti ochotně a s uspokojením zapojily. Následná nižší míra motivace při skupinové hře byla způsobena nedostatkem zkušenosti učitelky.

Řízené činnosti

Učitelky se na řízené činnosti pečlivě připravují, vycházejí přitom ze školního vzdělávacího programu. Společným pozitivním rysem byla snaha navozovat takové činnosti, které mají přímou vazbu na dětské zážitky a zkušenosti. Většina učitelek usilovala vhodnou motivací

o aktivní zapojení všech dětí, což se vždy zcela nedařilo. U některých učitelek se projevují v jejich tradičním pojetí prvky dominance a tendence k poučování. Také ve volbě použitých metod se práce jednotlivých učitelek lišila. Nej kvalitnější byla integrovaná činnost ve třetí třídě. Učitelka při ní zajímavě střídala různé činnosti (poslech, rozhovor, práce s papírem), nej cennější však byla aktivizace dětí formou vhodně kladených problémových otázek, které stimulovaly u dětí myšlenkové operace. Učitelka si zároveň ověřila, do jaké míry děti chápou souvislosti. Pro hudební činnost zvolila předcházející den ředitelka školy tradiční strukturu, zajímavé pomůcky i dostatek motivačních prvků. Nápaditě rozvíjela všechny složky hudebního vnímání i pěvecké dovednosti. Většinu dětí činnost uspokojovala a svou radost projevíly spontánním tancem. Obsah však nebyl přizpůsoben pestrému složení skupiny dětí, takže některé mladší děti byly zpočátku pasivní a uspokojení projevíly až později. Vedení výtvarných činností mělo tradiční charakter, avšak děti měly o práci zjevný zájem a aktivně se účastnily. V dovednostech dětí je patrné, že zaměření školy na estetickou výchovu se cíleně naplňuje, i když v některých třídách je tvořivost a fantazie poněkud omezována přesnými pokyny učitelky. Pohybové činnosti jsou zařazovány ve všech třídách každodenně. Učitelky se při nich soustřeďují na vhodnou motivaci a atmosféru pohody, méně však sledují provedení cviků a skutečnou fyzickou zátěž dětí. Cvičení většinou nemělo tradiční strukturu, při které po zahřátí organismu následují cviky na místě. U tří učitelek šlo spíše o sled několika pohybových etud, při kterých děti provádějí pohyby dle říkadel či zpěvu. Kladem těchto chvil je, že děti vnímají cvičení jako hru, avšak neučí se přesnému provedení cviků ani určité sebekázni, která je při cvičení nutná. Také fyziologický efekt je minimální. Další pohybová aktivita probíhala na přání dětí dle reprodukované hudby s náčiním. Některé cviky však byly pro děti méně vhodné (výdrže v postojích) a také prostor pro přirozená cvičení nebyl dostatečný. Náročnost cviků mladší děti příliš neuspokojovala a navíc i snižovala efektivitu rozcvičky. Cvičení ve třetí třídě mělo vhodnou strukturu i rychlý spád, nevýhodou však je malý prostor a dále nízká frekvence jednotlivých cviků.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Z chování dětí a jejich sebeobslužných dovedností je patrné, že jsou vedeny k samostatnosti. Podílejí se na přípravě stolování. Na kulturně-společenské a hygienické návyky je kladen dostatečný důraz. Způsob vedení dětí omezuje nevhodnou organizovanost na minimum. Velmi dobrá úroveň komunikativních dovedností dětí svědčí o jejich vzájemných vztazích i o přirozeném vztahu k dospělým. Věkově smíšené složení tříd velmi výrazně podporuje sociální zrání dětí. Schopnosti dětí ve výtvarných a pracovních činnostech jsou nadprůměrné. Pohybové dovednosti nebylo ze sledovaných činností možné objektivně posoudit.

Vzdělávací práce učitelek má řadu společných prvků, ale zároveň některé odlišnosti. Pozitivem je snaha všech učitelek vytvářet prostředí klidu, důvěry a spokojenosti. Při spontánních činnostech poskytuje většina učitelek dětem dostatek času na volbu činnosti a podporuje jejich aktivní zapojení. V řízených činnostech se učitelky snaží navazovat na přímé zážitky dětí. Užívané metody jsou jak tradiční, při kterých děti plní pokyny učitelky bez zapojení vlastní fantazie, tak také metody progresivní, kdy děti dostávají prostor pro samostatné řešení a vyvozování poznatků na základě vlastní činnosti.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Inspekční činností bylo zjištěno, že údaje uvedené ve zřizovací listině jsou v souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol.

Mateřská škola nabízí dětem zájmové aktivity, jako předplavecký výcvik, seznamování s angličtinou, výtvarný a pracovní kroužek a výuku hry na flétnu. V rámci školního programu vede kmenová učitelka oblíbený kroužek keramiky.

Mateřská škola efektivně spolupracuje se základní školou. Zástupkyně ředitelky systematicky sleduje pokroky dětí, které z mateřské školy nastoupily do základní školy a snaží se z výsledků získat podněty pro další vzdělávací práci. V případě potřeby žádá mateřská škola pomoc psychologa z pedagogicko-psychologické poradny. Poradna také zajišťuje každoročně po předchozím souhlasu rodičů pro děti testy školní zralosti.

Na veřejnosti se mateřská škola prezentuje svými programy. Navštěvují Kulturní dům a pořádají také besídky pro důchodce.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM ZA OBDOBÍ ROKU 2001

Závazné limity regulace zaměstnanosti, tj. limit finančních prostředků na platy, limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci a limit počtu zaměstnanců byly v kontrolovaném období dodrženy.

Zúčtování přidělených finančních prostředků ze státního rozpočtu za sledované období proběhlo v termínu podle platné legislativy a pokynu Magistrátu hlavního města Prahy, který vycházel z metodiky rozpisu rozpočtu MŠMT ČR.

Neinvestiční státní prostředky mateřská škola použila v souladu s jejich přidělením. Nevyčerpané finanční prostředky byly vráceny ve smyslu požadavku Magistrátu hlavního města Prahy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Městské části Praha 15 ze dne 1.1. 1998 včetně dodatku
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení č.j. 1637/2000-ŠÚ
3. Dohoda o stanovení počtu tříd a počtu dětí ze dne 10. 4. 2002
4. Evidenční listy dětí
5. Docházky dětí (šk. rok 2002/2003), Přehledy výchovné práce za školní rok 2002/2003
6. Školní vzdělávací program včetně příloh
7. Zápisy z pedagogických rad, Hospitační záznamy
8. Jmenovací dekret ředitelky školy ze dne 11. 5. 2000 vydaný Školským úřadem Praha 10, čj. 1718/2000-OR0
9. Výroční zpráva za školní rok 2001/2002

10. Výkaz Škol (MŠMT) V 1-01 o mateřské škole podle aktuálního stavu k 30. září 2002
11. Závazné ukazatele rozpočtu po rozpočtovém řízení II. na rok 2001 – poslední úprava rozpočtu ze dne 29. listopadu 2001
12. Výkaz zisku a ztráty organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací k 13. období roku 2001
13. Výkaz Škol (MŠMT) P 1 – 04 o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1.- 4. čtvrtletí roku 2001
14. Přehled hospodaření finančních prostředků ze státního rozpočtu za rok 2001
15. Výběr účetních dokladů týkajících se zúčtování se státním rozpočtem za rok 2001
16. Hlavní účetní kniha a účetní deník za rok 2001
17. Přehled čerpání FKSP za rok 2001 ze dne 14. ledna 2002
18. Vnitřní platový předpis na rok 2001
19. Aktuální personální složky zaměstnanců školy
20. Mzdové listy zaměstnanců za rok 2001

ZÁVĚR

Personální podmínky jsou z hlediska kvalifikace a délky praxe učitelek poměrně příznivé. Ředitelka musela nejprve překonávat problémy, které vznikly uvnitř kolektivu po nečekaném spojení dvou subjektů. Zaměřila se proto na stabilizaci členů sboru a méně se věnovala prosazování svých nároků na kvalitu vzdělávací práce učitelek.

Materiálně-technickým podmínkám věnuje ředitelka náležitou péči. Vybavení, uspořádání i výzdoba školy prochází funkčními i estetickými proměnami a zařízení působí svěžím dojmem.

Výchovně-vzdělávací práce nese stopy nejednotného stylu. Část učitelek uplatňuje moderní aktivizační metody, část využívá spíše tradiční až stereotypní postupy, při kterých je dominantní učitelka. Všechny však vytvářejí laskavé a klidné prostředí a dbají na dostatek rozvíjejících podnětů. Věkově smíšené uspořádání tříd hraje ve vzdělávacím procesu rovněž pozitivní roli.

Finanční neinvestiční příspěvek přidělený ze státního rozpočtu byl v kontrolovaném období použit efektivně a hospodárně pro potřeby mateřské školy s ohledem na její zaměření a vzhledem k učebním dokumentům.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Alice Bláhová	Alice Bláhová v.r.
Členové týmu	Jindřiška Černá	J. Černá v.r.

Další zaměstnanci ČŠI

Anna Kuruczová - kontrolní pracovnice

V Praze dne 10. prosince 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12.12. 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Petra Staňková	Staňková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání	Podpis příjemce nebo čj.
----------------	-------------------------------	---------------------------------

	inspekční zprávy	jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy MHMP – odbor školství	30. 12. 2002	010 1136/02-1005
Zřizovatel - M.č. Praha 15	30. 12. 2002	010 1137/02-1005

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.